

prima instanță: M. Anton

DECIZIE

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Nicolae Clima

Judecătorii: Svetlana Novac, Ion Corolevschi, Oleg Sternioală și Tatiana

Vieru

examinând recursul declarat de Galina Afanas,
la cererea depusă de Galina Afanas în cadrul procesului de insolvență
privind obligarea debitorului de a preda bunul imobil,
împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2014, prin care
cerința creditorului a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 03 iunie 2010, creditorul „Metamah” Societate cu Răspundere Limitată s-a adresat cu cerere introductivă de intentare a procesului de insolvență față de debitorul „Nourco” Societate cu Răspundere Limitată.

Drept temei pentru intentarea procesului de insolvență a fost invocat incapacitatea de plată a debitorului.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 26 octombrie 2010, a fost intentat procesul de insolvență în privința debitorului „Nourco” Societate cu Răspundere Limitată, fiind numit administrator al insolvenței Dumitru Chicu.

La 16 noiembrie 2010, creditorul Galina Afanas a depus cerere de validare a creanțelor în mărime totală de 40212 euro (f.d. 6-7).

În motivarea cererii depuse, Galina Afanas a indicat că la 31 ianuarie 2008 a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco” contractul nr. XXX, privind investirea mijloacelor financiare în construcția blocului locativ nr. XXX de pe str. XXXXXX, mun. Chișinău, în sumă de 29750 euro.

Menționează, Galina Afanas, că suma de 29750 euro a fost în totalitate achitată de că prima pe parcursul anului 2008.

Potrivit clauzelor contractuale, casa de locuit urma a fi dată în exploatare în semestrul II al anului 2009.

Din conținutul contractului rezultă că în urma plății integrale a sumei, Galinei Afanas îi revenea apartamentul nr. XXX din blocul locativ nr. XXX de pe str. XXXXXX, mun. Chișinău.

În pofida acestui fapt, Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco” nu și-a executat obligațiile ce-i revin în temeiul contractului, iar în consecință Galina Afanas a fost lipsită de posibilitatea de a obține dreptul de proprietate asupra imobilului contractat, cauzându-i un prejudiciu material și moral.

Solicită, Galina Afanas, validarea creanței în sumă de 29750 euro, care la data achitării constituia suma de 451235,20 lei; dobânda de întârziere calculată pentru perioada 01 februarie 2008 - 25 octombrie 2010.

La 07 februarie 2014, Galina Afanas a depus cerere prin care a solicitat obligarea debitorului „Nourco” Societate cu Răspundere Limitată de a-i preda apartamentul nr. XXX din blocul locativ nr. XXX de pe str. Sarmizegetusa 53, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2014 cerința creditorului, Galina Afanas, către Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco” privind obligarea ultimului de a-i preda apartamentul nr. XXX, a fost respinsă.

La 18 februarie 2014, Galina Afanas de depus recurs nemotivat, iar la 10 martie 2014 - recurs motivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să oblige debitorul să-i predea bunul imobil potrivit contractului.

Conform cu art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, Colegiul constată că recursul declarat la 18 februarie 2014 este depus în termen.

Recurenta, Galina Afanas, în motivarea recursului a indicat că hotărârea instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și emisă fără stabilirea justă a tuturor circumstanțelor pricinii, cu încălcarea și interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

La 09 aprilie 2014, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Societății cu Răspundere Limitată „Nourco” cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Până la examinarea pricinii, partea nu a depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate, pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele pricinii rezultă că la 31 ianuarie 2008, între Galina Afanas și Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco” a fost încheiat contractul nr. XXX, privind investirea mijloacelor financiare în construcția blocului locativ nr. XXX de pe

str. XXXXXX, mun. Chişinău, în sumă de 29750 euro (f.d. 8-11).

Potrivit ordinelor de plată anexate la dosar, Galina Afanas, pe parcursul anului 2008, a achitat integral suma de 29750 euro (f.d. 12-17).

Prin materialul probatoriu administrat de prima instanță s-a stabilit faptul că la 26 octombrie 2011, prin hotărârea Curții de Apel Economice a fost intentat procesul de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco”, fiind desemnat în funcție de administrator al insolvenței - Dumitru Chicu.

Potrivit dispozitivului hotărârii anterior menționate, cu scopul asigurării integrității masei debitoare, a fost dispusă suspendarea executării silite asupra bunurilor Societății cu Răspundere Limitată „Nourco” și a fost propus creditorilor să înainteze creanțele sale pentru validare instanței de insolvență în ordinea stabilită de lege.

La 16 noiembrie 2010, creditorul Galina Afanas a solicitat validarea creanței în sumă de 29750 euro, care la data achitării constituia suma de 451235,20 lei; dobânda de întârziere calculată pentru perioada 01 februarie 2008 - 25 octombrie 2010.

Potrivit tabelului creanțelor aprobat de instanță în ședința din 08 aprilie 2011, creditorul Galina Afanas a fost recunoscută ca creditor chirografar, fiindu-i validate creanțele în mărime de 29750 euro sau 451235,20 echivalentul în lei (f.d. 20-22).

Colegiul reține că din materialele pricii rezultă că, ulterior, Galina Afanas, a devenit creditor garantat (f.d. 32).

La 07 februarie 2014, Galina Afanas a depus cerere prin care a solicitat obligarea debitorului „Nourco” Societate cu Răspundere Limitată de a-i preda apartamentul nr. XXX din blocul locativ nr. XXX de pe str. XXXXXX, mun. Chişinău.

Fiind investită cu examinarea pricinii, Curtea de Apel Chişinău prin hotărârea din 07 februarie 2014 a respins cerința creditorului, Galina Afanas, ca neîntemeiată.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a examinat pricina deferită judecării.

Potrivit art. 253 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, prevederile prezentei legi se aplică și asupra proceselor de insolvență în curs de desfășurare intentate până la intrarea ei în vigoare

Astfel, cu toate că procesul de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco” a fost intentat în temeiul Legii insolvenței nr. 632 din 14 noiembrie 2001, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, actul normativ care guvernează raporturile juridice existente în prezentul litigiu este Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Instanța de recurs, în urma analizei situației de fapt din prezenta speță, în raport cu materialele dosarului, reține că, este necesar de a reitera prevederile art. art. 89 alin. (1) și (2) al Legii insolvenței nr. nr. 149 din 29 iunie 2012, care indică expres dacă la momentul intentării procedurii de insolvență un contract bilateral nu este executat în totalitate de către debitor sau de cealaltă parte, administratorul/lichidatorul este în drept să îl execute în locul debitorului ori să ceară celeilalte părți executarea

lui. (2) În cazul în care administratorul/lichidatorul refuză să execute un contract, cealaltă parte, în calitate de creditor chirografar, poate înainta o creanță care rezultă din neexecutare. Dacă cealaltă parte cere administratorului să își exercite dreptul de opțiune, acesta trebuie să declare neîntârziat dacă va cere sau nu executarea. În cazul în care omite să ceară executarea contractului, administratorul/lichidatorul nu va putea ulterior să insiste asupra executării lui.

Art. 94 din Lege prevede că, convențiile prin care se exclude sau se limitează aplicarea prevederilor anterior menționate sînt nule.

Totodată, potrivit art. 53 alin. (1) al Legii insolvenței, în cadrul derulării procedurilor de insolvență, interesele tuturor creditorilor sînt reprezentate de adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, instituite în baza prezentei legi. Din momentul admiterii cererii introductive spre examinare, creditorii nu mai pot solicita debitorului executarea creanțelor în mod individual.

Alin. (2) și (3) al aceleiași Legi prevede că toate acțiunile împotriva debitorului sînt exercitate în numele creditorilor de către adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede în mod expres exercitarea dreptului de către creditor în mod individual. (3) Îndreptățit să participe la procedurile de insolvență este acel creditor care a formulat și căruia i s-a validat, total sau parțial, o cerere de înaintare a creanței prin includere în tabelul definitiv al creanțelor și care are dreptul de a participa și de a vota la adunarea creditorilor, inclusiv asupra unui plan de restructurare, de a fi desemnat în calitate de membru al comitetului creditorilor, de a participa la distribuțiile de fonduri rezultate din restructurarea debitorului sau din lichidarea masei debitoare, de a fi informat sau notificat cu privire la desfășurarea procedurilor și de a participa la orice altă procedură reglementată de prezenta lege.

Reieșind din conținutul art. art. 76, 29 al Legii insolvenței, în situația în care creditorul are o creanță față de debitor la data intentării procesului de insolvență, primul își înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, instanței de judecată care judecă procesul de insolvență a debitorului.

În legătura cu imposibilitatea executării de către debitor a contractului nr. XXX din 31 ianuarie 2008, privind investirea mijloacelor financiare în construcția blocului locativ nr. XXX de pe str. XXXXXX, mun. Chișinău, reclamanta Galina Afanas, a realizat dreptul acesteia prevăzut de art. 89 alin. (2) al Legii insolvenței, înaintînd la 16 noiembrie 2010 spre validare, în calitate de creditor chirografar, creanțele sale față de Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco”.

Conform art. 143 alin. (6), (7) și (8) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, (6) o creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvenței/ lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată.

Contestația debitorului nu se opune validării creanței. (7) În urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, cu audierea administratorului/lichidatorului, judecătorul instanței de insolvență va valida creanțele incluse în tabel și necontestate de creditorii semnînd în rubrica “Validat” în

dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de administrator/lichidator. În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va semna în rubrica “Contestat” în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre în rubrica “Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul va menționa în tabel și persoana care a depus contestația. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe. (8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartitie de sume, în caz de faliment etc.

Reieșind din semnăturile instanței de judecată desprinse din Tabelul creanțelor creditorilor chirografari (f.d. 20-26) precum și din Tabelul creanțelor creditorilor garantați (f.d. 30-34), au fost validate creanțele înaintate de către Galina Afanas față de Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco” în mărime de 451235,20 lei, echivalentul a 29750 Euro.

Astfel, prin prisma art. 143 alin. (8) al Legii insolvenței, înregistrarea în Tabelul creanțelor, are pentru creanțele validate, efectul a unei hotărâri definitive.

Mai mult decât atât, după cum și anterior a fost menționat, o creanță se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată.

În această ordine de idei, Colegiul consideră drept neîntemeiată afirmația recurentei în privința faptului că ar fi contestat hotărârea adunării creditorilor din 10 noiembrie 2011, dat fiind faptul că la materialele pricinii nu este anexată nicio probă în acest sens.

De asemenea, la înaintarea cererii de recurs, recurenta și-a întemeiat în mare parte cerințele sale în baza Codului Civil al Republicii Moldova.

Completul consideră că este neîntemeiată critica recurentei în această parte, deoarece actul normativ care guvernează raporturile juridice existente în prezentul litigiu este Legea insolvenței și nicidecum prevederile Codului Civil.

În asemenea circumstanțe, Colegiul consideră restul argumentelor indicate în cererea de recurs, ca strict declarative și lipsite de suport juridic.

Art. 6 al Convenției garantează participanților dreptul la un proces echitabil. Dreptul instituit de art. 6 al Convenției este un drept de ordin procesual, ce presupune apărarea tuturor drepturilor personale și patrimoniale ale unui subiect de drept, în cadrul procedurilor interne și care urmează a fi realizate cu respectarea imperativă a unor garanții, ce trebuie să se înscrie în coordonatele unui proces echitabil, în sensul Convenției.

Curtea a statuat că textul art. 6 al Convenției obligă instanțele să-și argumenteze deciziile luate. Această obligație nu poate fi înțeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului. Obligația de motivare a deciziilor variază în funcție de natura acestora.

„O instanță nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justițiabil. Totuși, dacă o observație era esențială pentru soluționarea cauzei (în situația în care ar fi fost acceptată de către tribunal) și a fost prezentată de părți într-o susținere a poziției lor, atunci tribunalul trebuia să o trateze în mod distinct în hotărârea judecătorească” (Hiro Bălani vs Spania nr. 1021/2001 din 28 martie 2003).

În concluzie, Colegiul Curții Supreme de Justiție consideră că din momentul intentării procesului de insolvență, Galina Afanas nu are temei legal să solicite Societății cu Răspundere Limitată „Nourco” executarea creanțelor în mod individual, recurenta având dreptul să pretindă la executare, în mod egal, cu ceilalți creditori, proporțional creanței validate din masa debitoare existentă la momentul intentării procesului de insolvență, în conformitate cu ordinea stabilită de Legea insolvenței.

Astfel, având la bază cele relatate, instanța de recurs menționează că, instanța de judecată corect a concluzionat că, lipsesc temeiuri pentru admiterea cerinței înaintate de Galina Afanas privind impunerea Societății cu Răspundere Limitată „Nourco” în proces de insolvență de a-i preda apartamentul nr. XXX din blocul locativ nr. XXX de pe str. XXXXXX, mun. Chișinău.

Având în vedere că argumentele invocate de către recurentă în cererea înaintată poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Galina Afanas.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2014, la cererea depusă de Galina Afanas în cadrul procesului de insolvență privind obligarea debitorului de a preda bunul imobil.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, Judecătorul

Judecătorii

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală

Tatiana Vieru